Sportakkoord Rijswijk

Inhoud

1. Het begin 3

2. Rijswijk 4

3. De thema's 5
   - 3.1 Iedereen kan meedoen 6
   - 3.2 Bewegen in de buitenruimte 8
   - 3.3 Vitale aanbieders 10
   - 3.4 Positieve sportcultuur 12
   - 3.5 Van jongs af aan vaardig in bewegen 14

4. Ook belangrijk 16
   - 4.1 Organisatie 16
   - 4.2 Communicatie 16
   - 4.3 Financiën 16
   - 4.4 Relatie met Uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport en overige initiatieven vanuit de gemeente Rijswijk 19

5. Spelers 20

1. Het begin

Na het Nationaal Sportakkoord is er nu een Sportakkoord voor Rijswijk! Met dit Rijswijkse Sportakkoord willen we bereiken dat iedereen plezier in sport en bewegen kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, vrijwilliger of partner.
Naast de acties die voortvloeien uit de Rijswijkse Nota Sport en Bewegen uit juni 2017, vormt dit Sportakkoord een mooie vervolgstap om te bereiken dat iedereen plezier in sport en bewegen kan hebben. Verschillende sportverenigingen hebben input geleverd voor de Nota Sport en Bewegen. Ook het Sportakkoord is tot stand gekomen door de inzet van verschillende partijen, van sportverenigingen tot maatschappelijke organisaties, van zorgaanbieders tot de gemeente.

De bijeenkomst Gezondheid en Sport van 9 september 2019 was met ruim 90 bezoekers een mooie aftrap voor het Sportakkoord. Mensen van verschillende organisaties hebben meegedacht over 7 thema's: Inclusief sporten en bewegen, Positieve sportcultuur, Duurzame sportinfrastructuur, Vitale aanbieders, Fitte jongeren, Rookvrije generatie en Gezond gedrag. De laatste 2 thema's worden meegenomen in de Uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport.

Eind september 2019 hebben we in kleinere groepen samen gekeken welke doelstellingen op dit moment het meest passend zijn bij de gemeente Rijswijk. Ook zijn er concrete ideeën besproken die kunnen bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen. In dit Sportakkoord staan nieuwe ideeën maar ook bestaande initiatieven die we verder willen uitwerken of uitrollen.

2. Rijswijk

De gemeente Rijswijk telt per 1 januari 2019 53.467 inwoners. De bevolking gaat sterk groeien. De verwachting is dat de bevolking groeit naar 63.608 inwoners in 2035. De groep jonger dan 20 jaar en de groep inwoners ouder dan 65 jaar groeien relatief het hardst.
(Mulier Instituut 2018)

In Rijswijk zijn er 20,4 sportaccommodaties per 10.000 inwoners. Dit is vergelijkbaar met de gemeenten in de buurt. Alleen Den Haag scoort hier behoorlijk lager met 12,7 sportaccommodaties per 10.000 inwoners.
(sportenbewegenincijfers.nl 2017)

Gemiddeld gezien voldoet 51,7% van de Nederlandse bevolking van 19 jaar en ouder aan de Beweegrichtlijnen. In Rijswijk is dat 51% *(Gezondheidsmonitor 2016)*. Uit de Jongerenenquête (2015) blijkt dat 86% van de jongeren in Rijswijk niet voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

In Nederland doet gemiddeld 51,3% van de bevolking van 19 jaar en ouder minstens één keer per week aan sport. In Rijswijk is dat 49%. 74% van de 12 t/m 18 jarigen sportte in 2015 wekelijks bij een club of sportschool. 19% van de volwassenen in Rijswijk is lid van een sportschool.
(sportenbewegenincijfers.nl 2016 en 2018)

Er zijn zo'n 45 sportverenigingen actief in de gemeente.
Gemiddeld is 25% van de Nederlandse bevolking lid van een of meerdere sportbonden. In Rijswijk is dat 19,7% (mensen met meerdere lidmaatschappen tellen maar één keer mee). Gezien de aankomende vergrijzing is het zaak dat verenigingen zich naast de jeugd ook steeds meer op de 65plussers gaan richten.
(sportenbewegenincijfers.nl 2018)

In Rijswijk vindt 96% van de inwoners groen in de buurt belangrijk.
(sportenbewegenincijfers.nl 2017)

Rijswijk scoort een 2,9 als het gaat om de beweegvriendelijkheid van de omgeving. Hoewel een 5 de hoogste score is, komt dit gemiddelde overeen met de gemiddelden van buurgemeenten. Hierbinnen scoort speelplekken een 3,5 en sportvoorzieningen een 4,7.
Van de volwassenen loopt 9% hard, 1% wandelt en 1% doet aan wielrennen.
(sportenbewegenincijfers.nl 2016 en 2017)

Rijswijk heeft een uitstekende basis voor een gezond en sportief leven. Veel sport- en beweegaanbieders, veel groen en er komt in 2020 een integrale uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport. Maar ook Rijswijk ontkomt niet aan veranderingen en uitdagingen. Denk aan demografische ontwikkelingen, individualisering, terugloop van vrijwilligers, overgewicht en beweegarmoede. Van belang is om met het Sportakkoord in te spelen op deze uitdagingen. Gezamenlijk is uitgesproken dat er behoefte is aan samenwerking onderling tussen sport- en beweegaanbieders en kruisbestuiving met andere partijen om het aanbod toekomstbestendig te houden.

Rijswijk

3. De thema’s

We activeren inwoners in Rijswijk en stimuleren om meer te bewegen en te gaan sporten. En dat doen we samen! Sport- en beweegaanbieders, onderwijs, zorg, welzijn, overheid en bedrijfsleven bundelen de krachten. We zorgen dat iedereen, van jong tot oud, mee kan doen. We nemen drempels weg en maken sport en bewegen zo vanzelfsprekend mogelijk. We haken aan bij bestaande initiatieven en zoeken naar mogelijkheden om nieuwe initiatieven te realiseren.

Samen werken we aan een Rijswijk waar iedereen gezond en sportief kan opgroeien, waar niemand aan de kant staat, waar we naar elkaar omkijken en waar sterke en vitale sport- en beweegaanbieders zorgen voor ontmoeting en ontspanning.
En daar zijn we trots op!
Om dit te kunnen realiseren hebben we samen een aantal belangrijke doelstellingen benoemd. Doelstellingen waar we samen de schouders onder gaan zetten. Deze doelstellingen staan onder het kopje ‘Wat willen we bereiken?’ bij hoofdstuk 3.1 t/m 3.5.

De doelstellingen zijn uitgewerkt in de volgende thema’s:
1. Iedereen kan meedoen
2. Bewegen in de buitenruimte
3. Vitale aanbieders
4. Positieve sportcultuur
5. Van jongs af aan vaardig in bewegen

3.1 Iedereen kan meedoen

In Rijswijk is veel aanbod voor specifieke (kwetsbare) groepen. Dit aanbod is echter niet bij iedereen bekend. Ook is niet duidelijk of dit aanbod voldoende is en voldoet aan de vraag.
Bewegen en sport moeten toegankelijk zijn voor iedereen. Zeker ook voor mensen met een minimum inkomen, mensen met een beperking, ouderen of andere specifieke groepen. Bewegen heeft positieve effecten op de gezondheid en het opdoen van sociale contacten.

Wat willen we bereiken?

- Het sport- en beweegaanbod is voor alle inwoners en organisaties helder en wordt overzichtelijk gepresenteerd.
- Eenzaamheid wordt tegengegaan door de inzet van sport en bewegen.
- Het sport- en beweegaanbod is ook bereikbaar en toegankelijk voor ouderen en kwetsbare inwoners (inclusief sporten).

Hoe gaan we dat doen?

- Breng de verschillende kwetsbare groepen in beeld.
- Breng de vraag naar de sport- en beweegbehoefte onder ouderen en kwetsbare groepen in beeld. Neem ook de vraag mee hoe het sport- en beweegaanbod het best gepresenteerd kan worden, waar rekening mee gehouden moet worden qua bereikbaarheid en toegankelijkheid. Houd er rekening mee dat het echt inclusief aanbieden van activiteiten vaak niet mogelijk is, omdat het aanbod voor de verschillende doelgroepen erg kan afwijken.
- Breng het sport- en beweegaanbod voor ouderen en kwetsbare groepen in beeld.
- Sportverenigingen, overige sport- en beweegaanbieders en andere partners kijken samen hoe het best aan de vraag van ouderen en kwetsbare groepen voldaan kan worden; welke hiaten zijn er/hoe kunnen bestaande activiteiten beter op elkaar worden afgestemd/ welke knelpunten zijn er binnen het bestaande aanbod en hoe kunnen die worden opgelost?

GOEDE VOORBEELDEN:

- Walking Football bij RVC Celeritas.
- Honk- en softbalvereniging Red Lions heeft de ambitie om seniorenhonkbal aan te bieden.
- G-Teams bij Korfbalvereniging Refleks en voetbal bij Vredenburch.
- Haag '88: rolstoelhockey 1 x per week op zaterdagochtend + 1 x per jaar een evenement (lichamelijk beperkten).
- Zwemles voor mensen met autisme bij zorgcentrum Boogaart.
- Innae Dojang: hier sporten mensen met verschillende achtergronden en kinderen met gedragsstoornissen als autisme en ADHD.
- Rijswijkse Golfclub 1 x per week aanbod voor mensen met een fysieke beperking en senioren golf & fitness.
- Tennisvereniging Te Werve neemt deel aan een proef voor een nieuw concept voor oudere, minder mobiele, tennissers.
- Hart Zwem Revalidatie Groep in VP Steenvoorde 1 x per week.
- Trim Club Harten 6: sporten onder medische begeleiding voor mensen met hart en vaatproblemen, C.O.P.D en diabetes.
- Jaarlijks volleybaltoernooi Harten 6/Haagsche Bluf voor mensen met hart en vaatproblemen, C.O.P.D en diabetes.
- Rijswijk Blijft Staan: valpreventie project om senioren uit Rijswijk meer zelfvertrouwen te geven, langer zelfstandig thuis te laten wonen (Sportief Plus).
- Wandelgroep voor mensen met een verstandelijke beperking (Sportief Plus).
- Gezond Natuur Wandelen: elke maandag 13:30 uur Laan Hofrust 4, 1 uur wandelen langs een groene route in Rijswijk met daarna samen wat drinken.
- SGK: sport & spel op alle woonvoorzieningen voor verstandelijk beperkten.
- Happy Fit – Iedereen kan sporten (Sportief Advies).
- (Sport) Project voor het AZC in Rijswijk (Sportief Advies).
- G-Sportdag 6 juli 2019.
- Vraag van mensen met een verstandelijke beperking in beeld gebracht door Haaglanden Beweegt: wandelen, zwemmen, dansen.
- Wandelen is gestart, zwemmen is probleem qua beschikbaarheid badwater, m.b.t. dansen in gesprek met Trias.
- Samenwerkingsverband WMO Haaglanden.
- Ooievaarspas: kinderen kunnen gratis sporten bij aangesloten verenigingen. Volwassenen sporten met korting.

IEDEREEN KAN MEEDOEN - MET WELKE CONCRETE ACTIES?

WAT	WIE	BUDGET	WANNEER BEGINNEN
In beeld brengen van kwetsbare groepen door langs te gaan bij aanbieders/partijen die werken met kwetsbare groepen.	Gemeente en Sportief Advies – Happy Fit: iedereen kan sporten (gaan samen langs), maatschappelijke partners, zorgaanbieders.	Uit (mogelijke) FTE uitbreiding combinatiefunctionaris (andere helft FTE uitbreiding naar versterken verenigingen vanuit Welzijn).	2020
In beeld brengen van de vraag naar de sport- en beweegbehoefte onder ouderen en kwetsbare groepen door langs te gaan bij aanbieders/partijen die werken met kwetsbare groepen. Ook wordt gekeken naar bereikbaarheid en toegankelijkheid.	Gemeente en Sportief Advies – Happy Fit: iedereen kan sporten (gaan samen langs), maatschappelijke partners, zorgaanbieders, Welzijn Rijswijk.	Uit (mogelijke) FTE uitbreiding combinatiefunctionaris (andere helft FTE uitbreiding naar versterken verenigingen vanuit Welzijn).	2020
Sportverenigingen, sport- en beweegaanbieders en andere partners leggen de vraag van ouderen en kwetsbare groepen en het aanbod naast elkaar. Gekeken wordt of het huidige aanbod volstaat en wat de hiaten zijn. Via de Sportservices kunnen bijvoorbeeld de workshops 'sporten voor 50+' of 'sporten voor gehandicapten' worden ingezet.	Gemeente, Sportief Advies – Happy Fit: iedereen kan sporten, sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders, Welzijn Rijswijk, zorgverleners met een sport- en beweegaanbod. Adviseur Lokale Sport (vraagt Sportservices aan).	Vanuit (mogelijke) uitbreiding combinatiefunctionaris + Sportservices + € 4.000,- (startbudget om verschillend aanbod te realiseren)	2020
Stimuleer ontmoetingen waarbij bewogen wordt; wandelen, fietsen, tuinieren etc. leveren ook een bijdrage aan een gezonde leefstijl. Bewegen is meer dan sporten alleen.	Sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders, Welzijn Rijswijk, Sportief Besteed Groep, gemeente, GGD (kan meedenken hoe zo'n campagne eruit moet zien).	€ 5.000,- (voor een campagne)	2020
Sporten combineren met gezamenlijk iets drinken/eten na afloop (sociale contacten).	Sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders.	Bestaand budget	2020
Het sport- en beweegaanbod (zowel bij sportaanbieders, welzijnsorganisaties en zorgverleners zoals fysiotherapeuten) is voor alle inwoners en organisaties helder en wordt overzichtelijk gepresenteerd.	Gemeente, sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders, Kompan (iPad voor ouderen), Adviseur Lokale Sport.	Zie pagina 11	2020
Regelmatige aandacht door gemeente en Sportraad voor specifieke doelgroepen.	Gemeente, Sportraad Rijswijk, Groot Rijswijk (themapagina 1 x per 6 weken).	Bestaand budget	2020
Zet een professional in om ouderen en de kwetsbare groepen te begeleiden naar een beweeg- of sportaanbod (Beweegregisseur/Sport MEE).	Gemeente, Welzijn Rijswijk, zorgverleners, wijkverpleegkundigen, flatcoach (doorverwijzers).	€ 23.000,- (eventueel aangevuld naar € 30.000,- (is ½ FTE) vanuit de Uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport)	2021
Zorgverleners, seniorenadviseurs en de flatcoach van Welzijn Rijswijk wijzen eenzame inwoners op de beweegmogelijkheden die er zijn in Rijswijk.	Zorgverleners, Welzijn Rijswijk, woningbouwcoöperaties.	Bestaand budget	2020

3.2 Bewegen in de buitenruimte

De openbare ruimte is beweegvriendelijk ingericht, zodat sporten en bewegen hier vanzelfsprekend is. Dit onder andere door het verbinden van groene gebieden binnen en buiten de stad en het bieden van voldoende ruimte om het vrije buitenspelen te bevorderen, bijvoorbeeld door het openbaar toegankelijk maken van beweegvriendelijke plekken.

Wat willen we bereiken?

- Er zijn voldoende kwalitatief goede en uitdagende speel- en beweegplekken voor jong en oud in alle wijken. Bij de inrichting wordt rekening gehouden met minder validen.
- De openbare ruimte is beweegvriendelijk ingericht, zodat sporten en bewegen hier vanzelfsprekend is.
- Het vrije buitenspelen wordt bevorderd.

Hoe gaan we dat doen?

- Voor de leeftijdscategorie tot 12 jaar en vanaf 65+ beweeg- en spelmogelijkheden dichtbij huis aanbieden.
- Openbare speelplekken bij sportverenigingen.
- Er worden structureel en regelmatig begeleide activiteiten georganiseerd op speelplekken.

CHALLENGE

Hoe zorgen we ervoor dat stadsparken, trapveldjes etc. aantrekkelijk blijven of worden zodat sporten en bewegen hier vanzelfsprekend zijn?

GOEDE VOORBEELDEN:

- Rijswijk heeft 5 buitenspeeltuinen welke overigens niet altijd geopend zijn.
- Rijswijk heeft een aantal speel- en sportplekken verspreid over heel Rijswijk. Ook zijn er speelpleintjes zonder toestellen. Er zijn 2 ravotplekken.
- Rijswijk heeft 19 groengebieden die aangeduid zijn als ‘groene plekken’ met dieren of met kinderspeelplek.
- Rijswijk heeft 5 grote groengebieden: Rijswijkse bos, Julianapark, Huis te Velde en Huis te Lande, Kruisvaarderspark, Elsenburgerbos.
- Rijswijk kent meerdere buitensportparken. Op sportpark Vredenburch wordt gevoetbald, op Hoekpolder wordt honk- en softbal en voetbal gespeeld, sportpark Elsenburg wordt gebruikt voor hockey en wielrennen en op sportpark Prinses Irene wordt gekorfbald, gevoetbald, gefrisbeed en wordt Jeu de Boules gespeeld. Er zijn ook diverse tennisparken en er is een golfbaan.

BEWEGEN IN DE BUITENRUIMTE - MET WELKE CONCRETE ACTIES?

WAT	WIE	BUDGET	WANNEER BEGINNEN
Kijk voor beweegplekken in de buitenruimte ook naar mogelijkheden op sportparken en schoolpleinen.	Gemeente, sportverenigingen met een buitensportvoorziening, overige sport- en beweegaanbieders, scholen, fondsen.	Bestaand budget	2020
Sportclinics/trainingen op openbare beweegplekken zoals het Cruijff Court, openbare schoolpleinen en openbare velden bij sportparken.	Sportverenigingen, scholen, overige sport- en beweegaanbieders, Haaglanden Beweegt.	Bestaand budget	2020
Jongerenwerkers en (een deel van de) combinatiefunctionarissen gebruiken de openbare beweegplekken in de buitenruimte voor hun activiteiten en brengen mensen zo op ideeën hoe je in de buitenruimte kan bewegen.	Haaglanden Beweegt, Welzijn Rijswijk, scholen, sportverenigingen, overige sport- en beweegaanbieders.	Bestaand budget	2020
Maak, waar mogelijk, een Krajicek Playground zodat je gebruik kan maken van scholarshippers en het aanvullende aanbod vanuit de Krajicek Foundation.	Gemeente, Sportief Besteed Groep, sportverenigingen met een buitensportvoorziening.	€ 3.000,- (voor ontwerpen en maken borden)	2021
Aanleggen van een wandel-/hardlooproute met obstakels door heel Rijswijk waarbij je vanuit elke wijk kan aanhaken. Langs mooie plekken in Rijswijk.	Gemeente	€ 50.000,- (is reeds budget voor binnen de gemeente)	2019

3.3 Vitale aanbieders

Onze sport- en beweegaanbieders zijn een belangrijke pijler in het Sportakkoord. Er zit veel kracht bij onze aanbieders, maar de rol van de vereniging verandert. Daar hoort een aangepaste manier van verenigen en besturen bij. Vernieuwen, samenwerken, maatschappelijk ondernemen, ander aanbod, veilig sportklimaat, gezonde sportkantines, rookvrije sportterreinen enzovoort. Om dit te kunnen bereiken, is er een solide en sterke basis nodig om in te spelen op toekomstige ontwikkelingen.
De ambitie is om alle typen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig te maken. De financiële en organisatorische basis wordt op orde gebracht zodat aanbieders hun vizier kunnen richten op een passend aanbod en op passende bindingsvormen.

Wat willen we bereiken?

- Meer vrijwilligers bij de sportverenigingen.
- Groei van het (geschoolde) verenigingskader.
- Sportverenigingen zijn in staat om een zelfstandig verdienvermogen te creëren.
- Innovatie van het aanbod en andere vormen van lidmaatschap.
- Groei van het aantal leden.
- Er is een (digitale) plek waar sport- en beweegaanbod inzichtelijk is.
- Er is een netwerk waarin verschillende bij het Sportakkoord Rijswijk betrokken partijen samenwerken.
- Sportaccommodaties worden beter en voor meerdere doeleinden benut waardoor lokale sportverenigingen makkelijker een maatschappelijke rol kunnen vervullen.

Hoe gaan we dat doen?

- Goede opleidingen en begeleiding van vrijwilligers.
- Samenwerking tussen commerciële en niet-commerciële sport- en beweegaanbieders.
- Sportverenigingen zijn aanbieder van sport voor iedereen (alle doelgroepen).
- Versterken en verbreden van sportondersteuning.

CHALLENGE

Hoe maken we maatschappelijke verenigingen toekomstbestendig?

GOEDE VOORBEELDEN:

- Verenigingen werken goed samen als het gaat om de zaalhuur.
- De Sportraad wil inzetten op deskundigheidsbevordering van verenigingen en hun vrijwilligers.

VITALE AANBIEDERS - MET WELKE CONCRETE ACTIES?

WAT	WIE	BUDGET	WANNEER BEGINNEN
Verenigingsondersteuner voor alle verenigingen in Rijswijk (dit wordt waarschijnlijk een opdracht binnen de Brede Welzijnsnota).	Gemeente.	Uit (mogelijke) FTE uitbreiding combinatiefunc-tionaris verster-ken verenigingsleven	2020
De door de Sportraad georganiseerde bijeenkomsten voor sportverenigingen inzetten voor de samenwerking. Samenwerking moet aantoonbaar resultaat opleveren; uitwerken van concrete acties en vragen als: - Hoe verwerf je geschoold kader? - Hoe zorgen we voor meer vrijwilligers (beleid bundelen?)? Succesfactoren delen, ook van buiten de gemeente (sprekers uitnodigen).	Gemeente en Sportraad (regelen de praktische kant van de samenwerking / ontmoetingen; 2 x p/j) Sportverenigingen, overige sport- en beweegaanbieders, bedrijfsleven, scholen, kinderopvang, zorgaanbieders(organisaties), maatschappelijke partners, wijk- en buurtverenigingen (bepalen de inhoud) Adviseur Lokale Sport (vraagt Sportservices aan).	€ 4.000,- (o.a. voor inhuur externe sprekers) + Sportservices	2020
Vrijwilligersmanagement (inspiratiesessie, workshop of procesbegeleiding en online module).	Adviseur Lokale Sport (vraagt de bijscholing aan), gemeente, Vrijwilligerscentrum Rijswijk, sportverenigingen.	Via Sportservices	2020
Vrijwilligerscentrum Rijswijk: wat doen ze al en hoe kunnen ze hun diensten beter afstemmen op de vraag van de sportverengingen? (wordt ook verder uitgewerkt in de Brede Welzijnsnota)	Vrijwilligerscentrum Rijswijk, Gemeente, sportverenigingen.	Bestaand budget	2020
Zichtbaarheid van sport en bewegen (aanbieders) in Rijswijk vergroten. Digitale sociale kaart app en/of website (responsive) en/of boekje en/of pagina in Groot Rijswijk incl. sporten & bewegen, kunst & cultuur, welzijn, zorgaanbod voor Rijswijk. Website heeft ook een ‘experts’ pagina; een pagina waar experts informatie en tips delen en waar je vragen kan stellen. Voeg ook een kaart toe (zoals Google Maps) waarop al het aanbod staat aangegeven. Via de Sportservices kan de workshop ‘presteren met communiceren’ worden aangevraagd.	Gemeente (bedrijfscontactfunctionaris gemeente zou overzicht van alle bedrijven moeten hebben), sportverenigingen, overige sport- en beweegaanbieders Adviseur Lokale Sport (vraagt de workshop aan).	Hier is reeds budget voor binnen de gemeente + Sportservices	2020

3.4 Positieve sportcultuur

Plezier in sport is het fundament voor een leven lang sporten en bewegen. Winnen en verliezen horen bij de sport en dat kan leiden tot spanningen. Dit mag echter nooit ten koste gaan van het plezier van de sporter, het sportende kind en kwetsbare groepen. Uitsluiting, intimidatie en discriminatie gaan we tegen. Dat vraagt aandacht van iedereen en om ondersteuning van bestuurders, trainers, begeleiders en ouders om dit klimaat te creëren. Dit alles met als doel de jeugd langer aan de sport te binden en de kans te vergroten dat zij op latere leeftijd actief blijven binnen een sportvereniging als sporter en als vrijwilliger.

Wat willen we bereiken?

- Het is de norm voor trainers, leraren en instructeurs om het welzijn van het kind boven winst te stellen.
- Ouders en verzorgers langs de lijn zijn positieve supporters.
- Iedereen voelt zich welkom bij de sportverenging.
- Vrijwilligers zijn het visitekaartje van de vereniging.

Hoe gaan we dat doen?

- Kinderen worden goed en positief begeleid en getraind waardoor ze met plezier sporten. Fun in de sport staat voorop.
- Sportorganisaties hebben trainers met de juiste skills om het sporten zo goed, leuk en veilig mogelijk aan te bieden.
- Duidelijke normen en waarden die voor alle verenigingen gelijk zijn en waar iedereen zich aan houdt.
- Agressie en intimidatie langs de lijn worden uitgebannen.
- Iedereen moet zich welkom en thuis voelen bij de verschillende sportverenigingen; er heerst een positieve cultuur en iedereen krijgt gelijke kansen.

CHALLENGE

Hoe maken we sportclubs 'sportiever': leuk, veilig, eerlijk en zorgeloos.

GOEDE VOORBEELDEN:
Uit gesprekken met de Rijswijkse Sportraad blijkt dat de sfeer op de sportverenigingen over het algemeen positief is.

POSITIEVE SPORTCULTUUR - MET WELKE CONCRETE ACTIES?

WAT	WIE	BUDGET	WANNEER BEGINNEN
Masterclass over waarden, normen, bewustwording en respect.	Gemeente, Adviseur Lokale Sport (vraagt de masterclass aan), sportverenigingen.	Via Sportservices	2020
Alle verengingen hebben beleid op het gebied van een veilig sportklimaat.	Gemeente, sportverenigingen, Sportbonden, Sportraad.	Via Sportservices	2020
Nieuwe leden/ouders van nieuwe leden worden goed ontvangen. Er wordt uitgelegd wat de vereniging doet/waar de vereniging voor staat, hoe het werkt binnen de verenging en wat er van de leden/ouders van de leden wordt verwacht. Vaste contactpersoon binnen de vereniging voor de nieuwe (ouders van) leden. Het Welkom op de Club gastvrijheidsspel (van Start 2 Create) kan hierbij helpen.	Sportverenigingen.	€ 3.000,- (voor ontwerpen en maken borden)	Lanceren tijdens de Nationale sportweek 2020
Leden worden goed geïnformeerd over wat er speelt binnen de verenging.	Sportverenigingen.	€ 200,- (voor 5 spellen)	2020
Organiseer als vereniging regelmatig feesten en andere activiteiten zodat de sfeer binnen de vereniging informeel is.	Sportverenigingen.	Bestaand budget	2020
Ouders aanmoedigen positieve supporters te zijn: - Lang leve de sportouder (thema-avond) - Uitdelen flyers langs de lijn of een andere manier om de regels duidelijk te maken en aanspreken op elkaars gedrag.	Lokale Adviseur Sport (vraagt thema-avond aan), sportverenigingen, ouders van jeugdleden, jeugdleden.	Via Sportservices + € 1.500,- (ontwerpen en drukken materiaal)	2020
Inspiratie, begeleiding of ondersteuning voor trainers en coaches hoe je om kunt gaan met positief coachen.	Adviseur Lokale Sport (vraagt de Sportservice aan), sportverenigingen.	Via Sportservices	2020
Inspiratie, begeleiding of ondersteuning voor bestuurders hoe je om kunt gaan met een positieve sportcultuur op de vereniging en wat de rol van de bestuurder daarin is.	Adviseur Lokale Sport (vraagt de Sportservice aan), sportverenigingen.	Via Sportservices	2021
Goed voorbeeld doet volgen: de wethouder sport van Rijswijk benoemt successen, positiefste team/club award en zet het team/de club in het zonnetje.	Gemeente en sportverenigingen.	€ 6.500,-	2020

3.5 Van jongs af aan vaardig in bewegen

Spelen en bewegen is minder vanzelfsprekend geworden in het dagelijks leven van kinderen. De bewegingsvaardigheid van kinderen is de laatste jaren achteruit gegaan. Uit onderzoek blijkt dat motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl en het voorkomen van chronische aandoeningen. Dit thema vraagt met nadruk om samenwerking tussen de sectoren onderwijs, kinderopvang, zorg, welzijn en sport & bewegen.

Wat willen we bereiken?

- Meer basisscholen hebben een gezondheidsbeleid met aandacht voor voeding en beweging.
- We streven er naar dat meer jongeren (12 t/m 18 jaar) in Rijswijk aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (minimaal 1 uur per dag bewegen) voldoen.
- Kinderen en ouders zijn zich bewust van een gezonde en actieve leefstijl.

Hoe gaan we dat doen?

De aanpak wordt nog verder uitgewerkt in overleg met relevante partners.

CHALLENGE

Hoe stimuleren we Rijswijkse jeugd om meer te gaan bewegen, meer buiten te spelen, meer te gaan sporten en gezonde keuzes te maken?

GOEDE VOORBEELDEN:

- Happy Fit voor 4-12 jaar: aanbod onder en na schooltijd op scholen, kinderopvang en BSO's en in de wijk.
- Haaglanden Beweegt: programma coördinatoren zetten zich onder andere in op het gebied van sport- en bewegen voor de jeugd.
- Welzijn Rijswijk heeft een aantal Happy Fit activiteiten ontwikkeld voor de leeftijd van 4-12 jaar, zoals Gezonde Traktaties, Gezonde Lunchbox, SuperChefs.
- Jaarlijkse toernooien voor basisschoolleerlingen in samenwerking met sportverenigingen: Rijswijkse Basisscholen Kampioenschap Tennis, voetbaltoernooi, dansevenement Marimbahal.

VAN JONGS AF AAN VAARDIG IN BEWEGEN – MET WELKE CONCRETE ACTIES?

WAT	WIE	BUDGET	WANNEER BEGINNEN
Samen met de partners vanuit onderwijs kijken hoe we de doelstellingen kunnen bereiken. Budget is een startbudget om direct in 2020 al een aantal acties uit te kunnen voeren.	Werkgroep: Scholen, Kinderopvang, Gemeente, Haaglanden Beweegt, Welzijn Rijswijk (jongerenwerk), Gezonde School-adviseur/Gezonde Kinderopvang (GGD), sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders.	€ 6.500,-	2020
Sportclinics/trainingen op het Cruijff Court en andere openbare speelplekken en meedoen aan landelijke events (zoals Krajicek events, Danone cup).	Sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders, Haaglanden Beweegt, Welzijn Rijswijk, scholen.	Bestaand budget	2020
Ontwikkel activiteiten met en voor jongeren (zoals de Rijswijk de Baas voetbaltoernooien).	Haaglanden Beweegt, Welzijn Rijswijk (jongerenwerk), sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders.	€ 4.000,- (2 projecten per jaar)	2021
Bewegen met gamen.	Sir Winston Fun & Games (kerngroep gaat in gesprek met deze partij).	Bestaand budget	2021
Bij het Strandwalfestival kan de jeugd kennismaken met al het sport- en beweegaanbod uit Rijswijk bijvoorbeeld door een sportstempelkaart. Als je tijdens het festival bij 5 sport-/beweegaanbieders een proefles hebt gedaan, ontvang je een sportieve/gezonde gadget.	Gemeente, sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders, Sportief Besteed Groep.	Bestaand budget	2020

4. Ook belangrijk

4.1 Organisatie

Dit Sportakkoord geeft een extra impuls aan sport en bewegen in Rijswijk. Met de betrokken partners gaan we per thema aan de slag om vervolg te geven aan de gemaakte afspraken. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk! Van belang is om de betrokkenheid en het eigenaarschap bij partners hoog te houden. Iedereen is zelf verantwoordelijk voor zijn of haar actie. We proberen dit echter zo goed mogelijk te stroomlijnen door aandacht te hebben voor de uitvoering van het Sportakkoord.

Jaarlijks wordt minimaal één bijeenkomst gehouden die in het teken staat van het Sportakkoord. Het kernteam organiseert deze bijeenkomst. Hierbij blikken we terug en kijken we vooruit. We bepalen gezamenlijk nieuwe focusgebieden en speerpunten. Regelmatig worden partners bijgepraat over relevante ontwikkelingen en resultaten van het Sportakkoord. Ook wordt via de media regelmatig een update gegeven over alles wat uit het Sportakkoord voortvloeit; welke acties zijn in gang gezet, welke nieuwe partners hebben zich aangesloten etc.

De coördinatie voor de uitvoering van het Sportakkoord Rijswijk ligt bij het kernteam. Vanuit het kernteam worden de thema's, doelstellingen en acties die in dit Sportakkoord zijn benoemd, gecoördineerd en gemonitord. Ook kijkt het kernteam per actie wie de trekker wil zijn. Tevens houdt het kernteam zicht op de financiën.
In eerste instantie bestaat dit kernteam uit de beleidsadviseurs sport en sociaal domein/gezondheid van de gemeente Rijswijk, de voorzitter van de Sportraad Rijswijk en de Adviseur Lokale Sport. Deze partijen starten met het uitbreiden van het kernteam met partners uit verschillende sectoren.

De Adviseur Lokale Sport (namens NOC*NSF, de sportbonden en NL Actief) houdt als externe partij de belangen van de lokale sport in de gaten en wijst het kernteam en de sportverenigingen op de Sportservices die vanuit de Sportlijn door Sportbonden, NOC*NSF en NL Actief beschikbaar zijn om aan de genoemde doelstellingen te werken.

4.2 Communicatie

Om zoveel mogelijk inwoners, partners en verenigingen in Rijswijk in beweging te brengen, is communicatie van groot belang. De bekendheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid van het Sportakkoord willen we vergroten via de websites van de partners, de social media van de partners en via de gemeentelijke themapagina in de lokale krant. Maar ook door de programma coördinatoren van Haaglanden Beweegt en de jongerenwerkers van Welzijn Rijswijk in te zeten als belangrijkste ambassadeurs van sport en bewegen in Rijswijk.

De gemeente gaat aan de slag met het inzichtelijk maken van het sport- en beweegaanbod en kijkt op dit moment naar de beste manier hiervoor.

4.3 Financiën

Het Sportakkoord bestaat uit diverse actiepunten. Actiepunten die niet altijd (extra) dekking nodig hebben. Desondanks zijn er middelen nodig om een echte impuls te kunnen geven aan het Sportakkoord. Deze middelen worden hieronder opgesomd.

Uitvoeringsbudget Sportakkoord

De gemeente Rijswijk ontvangt met het Sportakkoord in 2020 en 2021 uitvoeringsbudget van het Rijk. Hiermee kunnen acties en speerpunten uit het Sportakkoord worden opgepakt. Het gaat om een jaarlijks budget van € 30.000,-. In onderstaand overzicht is aangegeven hoe het uitvoeringsbudget per jaar verdeeld gaat worden. Het geld wordt beheerd door het kernteam. Ideeën/plannen worden dan ook bij het kernteam ingebracht. Geld kan direct worden overgemaakt aan de uitvoerende partijen (hoeft niet in subsidievorm). Zij leggen verantwoording af aan het kernteam. Het kernteam communiceert naar alle spelers (zijn de ondertekenaars van het Sportakkoord) over de inzet van het budget. Wanneer er budget over is, is het aan de spelers om te kijken welke wensen er liggen.

UITVOERINGSBUDGET SPORTAKKOORD

2020			2021		
	Wat	Budget		Wat	Budget
Iedereen kan meedoen	Sportverenigingen, overige sport- en beweegaanbieders en andere partners leggen de vraag van ouderen en kwetsbare groepen en het aanbod naast elkaar.	€ 4.000,-	**Iedereen kan meedoen**	Zet een professional in om ouderen en de kwetsbare groepen te begeleiden naar een beweeg- of sportaanbod.	€ 23.000,-
	Stimuleer ontmoetingen waarbij bewogen wordt.	€ 5.000,-			
Bewegen in de buitenruimte			**Bewegen in de buitenruimte**	Maak, waar mogelijk, van openbare speelplekken een Krajicek Playground.	€ 3.000,-
Vitale aanbieders	De door de Sportraad georganiseerde bijeenkomsten voor sportverenigingen inzetten voor de samenwerking.	€ 4.000,-			
Positieve sportcultuur	Duidelijke normen en waarden (op bord bij ingang verenigingen) voor alle verenigingen gelijk waar iedereen zich aan houdt.	€ 3.000,-			
	Welkom op de Club gastvrijheidsspel (van Start 2 Create).	€ 200,-			
	Ouders aanmoedigen positieve supporters te zijn.	€ 1.500,-			
	Goed voorbeeld doet volgen: de wethouder sport van Rijswijk benoemt successen, positiefste team/club award en zet het team/de club in het zonnetje.	€ 6.500,-			
Van jongs af aan vaardig in bewegen	Startbudget	€ 6.500,-	**Van jongs af aan vaardig in bewegen**	Ontwikkel activiteiten met en voor jongeren (zoals de Rijswijk de Baas voetbaltoernooien).	€ 4.000,-
	TOTAAL	**€ 30.700,-**		**TOTAAL**	**€ 30.000,-**

Inzet en uitbreiding combinatiefuncties
In 2019 zet de gemeente 7,2 FTE aan combinatiefuncties in. Voor 2020 is uitbreiding aangevraagd. Als deze uitbreiding gehonoreerd wordt, is 8,9 FTE beschikbaar. De uitbreiding van het aantal FTE kan voor maximaal 0,8 FTE ingezet worden voor sport (of minder als de uitbreiding niet volledig wordt toegekend). De gemeente gaat hierover in gesprek met de Sportief Besteed Groep. Voor 2021 wil de gemeente naar maximale uitbreiding van het aantal FTE. Gekeken wordt of ook deze uitbreiding gedeeltelijk ingezet kan worden op het gebied van sport en bewegen.

Inzet Adviseur Lokale Sport
Vanuit de 'sportlijn' van het Nationale Sportakkoord stelt de gezamenlijke sport (sportbonden, NL Actief en NOC*NSF) diverse trainingen en vormen van begeleiding ter beschikking aan lokale sportaanbieders. Met als doel om sterke sportaanbieders te krijgen en te houden. Dit gebeurt in de vorm van een 'Adviseur Lokale Sport'. Deze adviseur blijft beschikbaar gedurende de periode van uitvoering van het sportakkoord (t/m 2021). Lokaal kunnen Sportservices worden ingezet, bijvoorbeeld voor de uitvoering van opleidingen, workshops en proces- en trajectbegeleiding (zoals verduurzaming en gezonde kantine).

Subsidies
Op nationaal en provinciaal niveau zijn diverse subsidiemogelijkheden mogelijk:
- Landelijk: BOSA, subsidie voor stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties (extra aandacht voor duurzaamheid).
- Provinciaal: diverse subsidiemogelijkheden zoals Fietsprojecten, Lokale initiatieven energietransitie en Themafonds Groenblauwe Schoolpleinen.

Cofinanciering van partners en inzet in natura
Partners die zich verbinden aan het sportakkoord zullen/kunnen ook een financiële bijdrage leveren, bijvoorbeeld vanuit het bedrijfsleven of vanuit het onderwijs. Naast middelen stellen sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke partners en de gemeente ook mensen en faciliteiten beschikbaar. De inzet in natura, voornamelijk van de vrijwilligers van onze sportverenigingen, heeft voor het mogelijk maken van acties en activiteiten soms nog een groter effect dan het inzetten van financiële middelen.

4.4 Relatie met Uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport en overige initiatieven vanuit de gemeente Rijswijk

Uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport
Voor Rijswijk is de duidelijke verbinding tussen gezondheid en sport een nieuwe aanpak binnen het gezondheidsbeleid. Deze integrale aanpak is noodzakelijk om de ambities in het Nationaal Preventieakkoord waar te kunnen maken.
De uitgangspunten voor het lokaal gezondheidsbeleid worden samen met de punten uit het Lokale Sportakkoord vertaald in een gezamenlijke uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport.

Buurthuis van de toekomst/Open vereniging
De gemeente inventariseert welke verenigingen open staan voor de concepten 'buurthuis van de toekomst' en 'open vereniging' en onderzoekt subsidiemogelijkheden voor maatschappelijke activiteiten uitgevoerd door sportverenigingen. Sportverenigingen moeten zelf initiatief nemen en een maatschappelijk plan opstellen. Neem hierin ook mee dat sportaccommodaties optimaal worden ingezet voor diverse doelgroepen (kinderen, volwassenen, ouderen, met en zonder beperking). Hiervoor is samenwerking tussen de verschillende partijen/sportaanbieders/gebruikers nodig. En denk bijvoorbeeld ook aan een trainer met expertise van een bepaalde doelgroep die ingezet kan worden om meerdere sporten aan te bieden in overleg met de verschillende verenigingen.

Binnen- en buitensportaccommodaties
Er is een behoefteonderzoek uitgevoerd naar binnen- en buitensportvoorzieningen in Rijswijk. Hieruit kwam naar voren dat de capaciteit ontoereikend is. Er wordt nu gewerkt aan een plan binnen- en buitensport dat aangeeft wat er nodig is om de sport te faciliteren en wat deze investering gaat kosten.

Ondertekenaars Sportakkoord Rijswijk, november 2019

Beachvolleybalvereniging Beach Life

Annely van Overeem

Korfbalvereniging Refleks

Marcel van Lith

Tennispark Welgelegen

Alex Luneman

Tennisvereniging Te Werve

Eric Oldenburger

Haag '88

Thea Smit

VDO Turnlust

John Molenaar

Harten6

Willem van Dijk

Innae Dojang

Bert van Lith

RPC ABA

Jacob Schot

Sportief Besteed Groep

Stefan Barrett

Dames Vitaal

Ghita Benjelloun

PUUR Fitness, Sport en Fysiotherapie

Sven Huizinga

Gezond Natuur Wandelen

Mariëlle de Jong

Welzijn Rijswijk

Miriam Bryson

Gemeente Rijswijk

Björn Lugthart

T.I.M. Fysiotherapie

Tim Könings

Sportraad Rijswijk

Bas Contant

Tennisclub Te Werve

Anneke Planken

GGD Haaglanden

Geertje Ariens

“Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder”

Deze quote is van toepassing op het Sportakkoord Rijswijk. Samen zijn we verantwoordelijk en gaan we voor een mooi resultaat. We vormen één team!
De spelers die meedoen worden hier genoemd.
Sta je er nog niet tussen maar wil je wel een bijdrage leveren?
Graag! Iedereen kan en mag meedoen.

SPORTAKKOORD RIJSWIJK
2020 - 2021
WELGELEGEN
HAAG
ABA
TeWerve
GGD
TiM
PUUR
Rijswijk, november 2019

Colofon
Teksten: Annelies Hoogenes
Ontwerp & vormgeving: Studio Brederoo, Rijswijk
Druk: Reclameland